

สมรรถนะของผู้อำนวยการและครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของ
วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
Colleges Director and Teacher 'S Competency Affecting the Quality of
Education Management of Technical Colleges Under the Office of the
Vocational Educational Commission.

ฉัตรทอง ไสแสง¹ สำเริง บุญเรืองรัตน์² จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์³
สงวนพงศ์ ขวนชม⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ศึกษาคุณภาพ การจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 3) ศึกษาสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 60 วิทยาลัย จากวิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่ทั่วประเทศใช้เป็นกรอบในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ความน่าจะเป็นของการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นปฏิกิริยาโดยตรงกับจำนวนนักเรียนในแต่ละวิทยาลัย การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผัน และการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้อำนวยการและครูวิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้อำนวยการและครูของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย
2. คุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

E-Mail: thongkorat@hotmail.com

² (ศาสตราจารย์ ดร.) ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

³ (รองศาสตราจารย์ ดร.) ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

⁴ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.) ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

2.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช.3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส. 2) อยู่ในระดับไม่ผ่าน ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย

2.2 การประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (2554-2558) อยู่ในระดับดี ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย

3. ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะของผู้บริหารและครูส่งผลทางบวกต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำสำคัญ : สมรรถนะ, คุณภาพการจัดการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Abstract

This purposes of research were to study 1) the level of competency of the technical director and teacher Under the Office of the Vocational Education Commission 2) the quality of educational management of technical colleges Under the Office of the Vocational Education Commission 3) the level of competencies of the directors and teachers that influence the quality of educational management of technical colleges Under the Office of Vocational Education Commission, academic year 2018, 60 colleges from technical colleges in areas throughout the country that are used as a framework for selecting samples by allowing the probability of selection to be directly proportional to the number of students in each college. Data was analyzed using mean standard deviation coefficients of simple correlation values and the analysis of weight values, the importance of the initial variables affecting the dependent variables by multiple regression analysis

The results revealed that;

1. Competency of the director and teacher of most technical colleges was at a high level. This characteristic of the director and teacher of each college was slightly different.

2. Educational management quality of technical colleges under the office of the Commission Vocational education revealed that

2.1 The results of the national vocational education test (V-NET) of the third year vocational certificate students (Vocational Certificate 3) and the level of the

vocational certificate level 2 (Diploma 2) were at the level fail This characteristic of each college was a little different.

2.2 The results of the external quality assessment round 3 (2011-2015) was in a good level. This characteristic of each college was a little different.

3. The level of competency according to the competency of the director and teacher had a positive effect on the education management quality of technical colleges under the Office of the Vocational Education Commission

Keywords : Competency, Quality of education management, Vocational Education Commission

บทนำ

การอาชีวศึกษาของไทยมีปัญหาเรื่องคุณภาพเป็นอย่างมาก การปฏิรูปการศึกษาในรอบ 9 ปีที่ผ่านมา (2542-2551) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับอาชีวศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาใหม่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงกับลักษณะงานที่สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ต้องนำไปฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติงานจริงได้ ยิ่งไปกว่านั้นกำลังคน queผลิตออกมายังขาดคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะด้านการสื่อสาร ทั้งภาษาไทยภาษาต่างประเทศ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) การใช้คอมพิวเตอร์และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมไปถึงขาดคุณลักษณะที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานจริงบางประการ เช่น การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การแก้ปัญหาในงาน การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบในงาน ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความขยัน มีวินัย ตรงต่อเวลาและภาวะผู้นำ (ดวงนภา มกรานุรักษ์, 2554) จะเห็นได้ว่าการอาชีวศึกษาไทยประสบกับปัญหาในเชิงคุณภาพมาโดยตลอด นอกจากนั้นยังพบว่าในปัจจุบันปัญหาดังกล่าวได้เพิ่มระดับความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ ทำให้ในขณะนี้การอาชีวศึกษาไทยตกอยู่ในสภาวะด้อยพัฒนา ส่วนกำลังแรงงานที่มีอยู่ก็ประสบกับปัญหาด้านคุณภาพ ไม่สามารถสนองตอบกับความต้องการของสถานประกอบการได้ ซ้ำร้ายไปกว่านั้นแรงงานที่สำเร็จการศึกษาใหม่ก็ไม่สามารถที่จะเข้าปฏิบัติงานได้เลย ต้องได้รับการฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติงานได้จริง แม้ว่าจะมีวุฒิการศึกษาสูงตรงสาขาอาชีพก็ตาม จะเห็นได้ว่าการอาชีวศึกษาไทยได้ถดถอยลงทุกวัน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) ซึ่งก็ตรงกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test : V-NET) ที่ปรากฏว่า ยังอยู่ในระดับปานกลางไปถึงต่ำและต่ำมากในวิชาหลัก ๆ สอดคล้องกับ พรระชา กาเหว่า (2556) ที่กล่าวว่า “การอาชีวศึกษาไทย” น่าเป็นห่วงเพียงผลการสอบประเมินวิเณ์ต่ำ นายจ้างจึงให้ปรับหลักสูตรและคุณภาพนักเรียน

อย่างไรก็ตามรัฐบาลได้พยายามพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาของประเทศมาโดยตลอด เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2552 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอให้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พุทธศักราช 2552-2561) โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการอาชีวศึกษา และเรื่องการพัฒนาวิชาชีพ สถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะต้องปฏิรูปในทุก ๆ มิติและดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยเร็ว โดยเฉพาะผู้อำนวยการวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้แปลงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพราะจะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือให้ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่ และบุคลากรทางการศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอน รวมทั้งประสานสัมพันธ์ ระดม และจัดทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลายคนถึงกับกล่าวว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอิทธิพล ต่อทุก ๆ เรื่อง ทุก ๆ ด้าน ในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ปี พ.ศ. 2552 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีสมรรถนะตามตำแหน่งและวิชาชีพ สามารถจัดการศึกษาให้เกิดผลตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีสมรรถนะ ดังนี้ 1) สมรรถนะทั่วไปหรือทักษะพื้นฐานที่บุคคลต้องมีใน 5 สมรรถนะย่อย คือ การมีวินัย การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ 2) สมรรถนะหลัก 4 สมรรถนะย่อยคือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม (ทั้งผู้อำนวยการวิทยาลัยและครูผู้สอน) 3) สมรรถนะประจำสายงาน แบ่งเป็น 3.1 สมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 สมรรถนะย่อย คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคคล การบริหารองค์กร การมีวิสัยทัศน์ 3.2 สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนประกอบด้วย 5 สมรรถนะย่อย คือ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2552 : 132-136) จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ตัวแปรต้น คือ สมรรถนะของผู้อำนวยการและครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.2.1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 (ปวช. 3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส. 2) ปีการศึกษา 2560

1.2.2 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 60 วิทยาลัย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยให้ความน่าจะเป็นของการเลือกเป็นปฏิกิริยาโดยตรงกับจำนวนนักเรียนในแต่ละวิทยาลัย เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ได้วิทยาลัยเทคนิคกระจายไปในทั่วทุกเขตพื้นที่ตามสัดส่วนของจำนวนนักเรียน (Sudman, 1976) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย 1 คน หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน 1 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 1 คน หัวหน้างานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ 1 คน ซึ่งหัวหน้างานที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเลือกแบบเจาะจง หัวหน้าแผนกวิชา 1 คน ที่สุ่มมาจากหัวหน้าแผนกวิชาทั้งหมด ครูผู้สอน 1 คน ที่สุ่มมาจากครูทั้งหมดในวิทยาลัยโดยใช้ตารางเลขสุ่ม รวมผู้ให้ข้อมูลวิทยาลัยละ 6 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามสมรรถนะของผู้อำนวยการวิทยาลัยและสมรรถนะของครู รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 360 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบวัดสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูวิทยาลัยเทคนิคของสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ฉบับบูรณาการ ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (2552) กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2560

3.3 แบบบันทึกผลการประเมินคุณภาพรอบ 3 ของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลคือวิทยาลัย คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อย่างง่าย (Simple Correlation) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) คำนวณน้ำหนัก ความสำคัญของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตามและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA)

ผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารและครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ดังตาราง 1-2

ตาราง 1 ค่าสถิติเกี่ยวกับระดับความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ระดับสมรรถนะหลักและระดับสมรรถนะประจำสายงานของผู้บริหารวิทยาลัย

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความหมาย ของระดับ คะแนนเฉลี่ย
--------	---	-----------	------	------	-------------------------------------

1. ความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ 5 สมรรถนะ					
- ระดับการมีวินัย (MOR1)	60	3.517	0.214	6.098	มากที่สุด
- ระดับการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (MOR2)	60	3.216	0.178	5.542	มาก
- ระดับการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (MOR3)	60	3.415	0.203	6.734	มาก
- ระดับความรักและศรัทธาในวิชาชีพ (MOR4)	60	3.496	0.218	6.235	มาก
- ระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพ (MOR5)	60	3.543	0.181	5.108	มากที่สุด
2. สมรรถนะหลัก 4 สมรรถนะ					
- ระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1)	60	3.396	0.183	5.388	มาก
- ระดับการบริการที่ดี (COM2)	60	3.368	0.180	5.344	มาก
- ระดับการพัฒนาตนเอง (COM3)	60	3.199	0.215	6.720	มาก
- ระดับการทำงานเป็นทีม (COM4)	60	3.316	0.157	4.734	มาก
3. สมรรถนะประจำสายงาน 5 สมรรถนะ					
- ระดับการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย (PER1)	60	2.971	0.150	5.048	มาก
- ระดับการสื่อสารและการจูงใจ (PER2)	60	3.363	0.167	4.965	มาก
- ระดับการพัฒนาศักยภาพบุคคล (PER3)	60	3.242	0.193	5.953	มาก
- ระดับการบริหารองค์กร (PER4)	60	3.191	0.203	6.361	มาก
- ระดับการมีวิสัยทัศน์ (PER5)	60	3.373	0.765	22.680	มาก

จากตาราง 1 แปลความหมาย ดังนี้

การปฏิบัติตามสมรรถนะของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา 3 ด้าน 14 สมรรถนะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ลักษณะดังกล่าวนี้ของผู้บริหาร
แต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย

ตาราง 2 ค่าสถิติเกี่ยวกับระดับความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
ระดับสมรรถนะหลักและระดับสมรรถนะประจำสายงานของครูวิทยาลัยเทคนิค

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความหมาย ของระดับ คะแนนเฉลี่ย
--------	---	-----------	------	------	-------------------------------------

1. ความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ 5 สมรรถนะ					
- ระดับการมีวินัย (MOR1)	60	3.479	0.302	8.681	มาก
- ระดับการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (MOR2)	60	3.317	0.266	8.019	มาก
- ระดับการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (MOR3)	60	3.411	0.256	7.505	มาก
- ระดับความรักและศรัทธาในวิชาชีพ (MOR4)	60	3.505	0.288	8.216	มากที่สุด
- ระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพ (MOR5)	60	3.347	0.190	5.677	มาก
2. สมรรถนะหลัก 4 สมรรถนะ					
- ระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1)	60	3.465	0.167	4.819	มาก
- ระดับการบริการที่ดี (COM2)	60	3.302	0.194	5.875	มาก
- ระดับการพัฒนาตนเอง (COM3)	60	3.409	0.300	8.800	มาก
- ระดับการทำงานเป็นทีม (COM4)	60	3.414	0.187	5.477	มาก
3. สมรรถนะประจำสายงาน 5 สมรรถนะ					
- ระดับการจัดการเรียนรู้ (PER6)	60	3.408	0.354	10.387	มาก
- ระดับการพัฒนาผู้เรียน (PER7)	60	3.262	0.230	7.051	มาก
- ระดับการบริหารจัดการชั้นเรียน (PER8)	60	3.387	0.271	8.001	มาก
- ระดับการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย (PER9)	60	3.418	0.308	9.011	มาก
- ระดับการสร้างความร่วมมือกับชุมชน (PER10)	60	3.551	0.635	17.882	มากที่สุด

จากตาราง 2 แปลความหมาย ดังนี้

การปฏิบัติตามสมรรถนะของครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา 3 ด้าน 14 สมรรถนะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ลักษณะดังกล่าวนี้ของและครูแต่ละ
วิทยาลัยแตกต่างกันน้อย

2. ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติเกี่ยวกับระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 (ปวช. 3) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส. 2) และระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (2554-2558)

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ความหมาย ของระดับ คะแนนเฉลี่ย
--------	---	-----------	------	------	-------------------------------------

1. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียน					
1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 (ปวช.3) (V-NET1)	60	41.460	0.647	1.559	ไม่ผ่าน
2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส.2) (V-NET2)	60	37.056	0.945	2.551	ไม่ผ่าน
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 (2554-2558) (ASSE3)	60	87.802	5.240	5.968	ดี

จากตาราง 3 แปลความหมาย ดังนี้

1. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET)

1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช.3) (V-NET1) อยู่ในระดับไม่ผ่าน ($\bar{x}$ = 41.460) ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย (C.V. = 1.559)

2) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส.2) (V-NET2) อยู่ในระดับไม่ผ่าน ($\bar{x}$ = 37.056) ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย (C.V. = 2.551)

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 (2554-2558) (ASSE3) อยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 87.802) ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย (C.V. = 5.968)

3. สมรรถนะของผู้อำนวยการและครูที่ส่งผลต่อระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต้น คือ ระดับสมรรถนะของผู้อำนวยการและครูวิทยาลัยเทคนิคที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรต้น (ผอ.)	ตัวแปรตาม คือคุณภาพการจัดการศึกษา			ตัวแปรต้น (ครู)	ตัวแปรตาม คือคุณภาพการจัดการ การศึกษา		
	β				β		
	V-NET1	V-NET2	ASSE3		V-NET1	V-NET2	ASSE3
MOR1	0.367	0.588*	0.051	MOR1	0.229	0.010	0.016
MOR2	-0.206	0.658**	-0.122	MOR2	-0.029	-0.188	-0.146
MOR3	0.167	0.207	0.219	MOR3	0.061	-0.164	-0.164
MOR4	0.409*	-0.291	-0.121	MOR4	-0.052	-0.081	0.201
MOR5	0.810**	0.597*	-0.277	MOR5	0.997**	0.843**	0.126
COM1	0.828**	0.578*	0.296	COM1	1.024**	0.978**	0.987**

ตัวแปรต้น (ผอ.)	ตัวแปรตาม คือคุณภาพการจัดการศึกษา			ตัวแปรต้น (ครู)	ตัวแปรตาม คือคุณภาพการจัดการ การศึกษา		
	β				β		
	V-NET1	V-NET2	ASSE3		V-NET1	V-NET2	ASSE3
COM2	0.273	0.596*	1.027**	COM2	0.047	0.064	1.027**
COM3	-0.068	-0.236	-0.176	COM3	0.329	0.312	0.007
COM4	0.208	-0.433	1.259**	COM4	0.146	0.351	1.218**
PER1	-0.043	0.214	0.064	PER6	0.013	-0.277	-0.171
PER2	-0.002	-0.050	-0.302	PER7	0.028	1.201**	-0.168
PER3	-0.032	-0.112	0.163	PER8	-0.012	-0.101	-0.012
PER4	-0.303	-0.250	0.151	PER9	-0.272	-0.050	0.151
PER5	-0.071	0.020	-0.018	PER10	-0.004	0.034	-0.051
R	0.694**	0.785**	0.753**	R	0.759**	0.771**	0.726**
R ²	0.549	0.593	0.571	R ²	0.534	0.649	0.556

** p<.01, * p<.05

จากตาราง 4 แปลความหมาย ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค ได้แก่

1.1 ระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพ (MOR5) ($\beta = 0.810$) ระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1) ($\beta = 0.828$) และระดับความรักและศรัทธาในวิชาชีพ (MOR4) ($\beta = 0.490$) ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 (ปวช. 3) (V-NET1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ และ $.05$ ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 54.90 ($R^2 = 0.549$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

1.2 ระดับการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (MOR2) ($\beta = 0.658$) และระดับการมีวินัย (MOR1) ($\beta = 0.588$) ระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพ (MOR5) ($\beta = 0.597$) ระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1) ($\beta = 0.578$) ระดับการบริการที่ดี (COM2) ($\beta = 0.596$) ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส. 2) (V-NET2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ และ $.05$ ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 5 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 59.30 ($R^2 = 0.593$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

1.3 ระดับการบริการที่ดี (COM2) ($\beta = 1.027$) และระดับการทำงานเป็นทีม (COM4) ($\beta = 1.295$) ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบ 3 (2554-2558)

ของวิทยาลัย (ASSE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยตัวแปรทั้ง 2 อธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 57.10 ($R^2 = 0.571$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

2. สมรรถนะของครูวิทยาลัยเทคนิคที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค ได้แก่

2.1 ระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพ (MOR5) ($\beta = 0.997$) และระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1) ($\beta = 1.024$) ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 (ปวช. 3) (V-NET1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยตัวแปรทั้ง 2 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 53.40 ($R^2 = 0.534$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

2.2 ระดับความรับผิดชอบในวิชาชีพ (MOR5) ($\beta = 0.843$) ระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1) ($\beta = 0.978$) และระดับการพัฒนาผู้เรียน (PER7) ($\beta = 1.201$) ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 (ปวส. 2) (V-NET2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยตัวแปรทั้ง 3 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 64.90 ($R^2 = 0.649$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

2.3 ระดับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (COM1) ($\beta = 0.987$) ระดับการบริการที่ดี (COM2) ($\beta = 1.027$) และระดับการทำงานเป็นทีม (COM4) ($\beta = 1.218$) ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (2554-2558) ของวิทยาลัย (ASSE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ โดยตัวแปรทั้ง 3 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 55.60 ($R^2 = 0.556$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

อภิปรายผลการวิจัย

1. สมรรถนะของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย จะต้องผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย และตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยต้องปฏิบัติตาม ภารกิจทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาอยู่เสมอ

2. สมรรถนะของครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าครูที่ได้รับการคัดเลือกให้บรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการครู จะต้องผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู จะต้องปฏิบัติตาม มาตรฐานวิชาชีพครูอยู่เสมอ และได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง โดยสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานสนับสนุนส่งเสริม เพิ่มศักยภาพ ให้ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะต่อการทำงาน

3. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษาของนักเรียนทั้ง 2 ระดับอยู่ในระดับไม่ผ่าน ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย นับว่าเป็นปัญหายาวนานและมีสาเหตุมาจากหลายประการ (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, 2559) ดังนี้

3.1 นักเรียนมีทักษะพื้นฐานความรู้ต่ำ โดยเฉพาะด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำมาก

3.2 การขาดแคลนงบประมาณในระบบอาชีวศึกษา (ส่วนหนึ่งมาจากการขยายสถานศึกษาเร็วเกินไป)

3.3 การขาดแคลนครู อาจารย์ในระบบอาชีวศึกษาอย่างรุนแรง

3.4 เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์เก่า ล้าสมัย เสื่อมคุณภาพและมีจำนวนไม่เพียงพอ

3.5 เนื้อหาหลักสูตรไม่เชื่อมโยงกับทักษะที่ต้องใช้ในโลกการทำงานจริง

3.6 เงินอุดหนุนรายบุคคลไม่เพียงพอ

4. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (2554-2558) อยู่ในระดับดี ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันน้อย เป็นเพราะว่า การประเมินได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนและเปิดเผย วิทยาลัยทราบเป็นการล่วงหน้าในปีที่จะรับการประเมิน ประกอบกับการประเมินส่วนใหญ่เป็นการประเมินเอกสารที่เป็นร่องรอยปรากฏ วิทยาลัยจึงสามารถจัดเตรียมเอกสารเป็นการล่วงหน้า ได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

5. ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะของผู้อำนวยการที่ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 และระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (2554-2558) ได้แก่ การมีวินัย การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เป็นเพราะผู้อำนวยการวิทยาลัยมีสถานภาพเป็นข้าราชการ อยู่ในฐานะผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครู เจ้าหน้าที่และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในวิทยาลัย จำเป็นต้องรักษาวินัยของตนเอง ซึ่งการมีวินัยจึงเป็นสิ่งเร้าหรือแรงเสริมทำให้เกิดการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีมและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตัวแปรดังกล่าว เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมทางด้านจิตพิสัยที่ทำให้ผู้อำนวยการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่สิงห์ แกรนด์และดิกคา (Singh Granville and Dicka, 2002) กล่าวว่า ตัวแปรจิตพิสัยส่งผลอย่างมากต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล อันเป็นเป้าหมายที่มีค่าสูงสุดสำหรับ การประเมินระดับความสามารถของบุคคล

6. สมรรถนะของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค ดังนี้

6.1 ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะของครูวิทยาลัยที่ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่

3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ได้แก่ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะ “ครู” เป็นบุคคลที่หนักในวิชาความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่ทำหน้าที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้และการพัฒนาโดยรอบให้เกิดในตัวผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเชิงวิชาการ นำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การปฏิบัติหน้าที่ของครูสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องยึดถือ คือ การมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงก่อเกิดเป็นความรับผิดชอบในวิชาชีพ เอาใจใส่ ถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริมการแสวงหาความรู้โดยไม่ปิดป้อง ปิดบัง หวังสิ่งตอบแทน จึงเป็นสิ่งเร้าหรือแรงเสริมทำให้เกิดการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการพัฒนาผู้เรียน ดังที่สิงห์ แกรนด์และดิกคา (Singh Granville and Dicka, 2002) กล่าวว่า ตัวแปรจิตพิสัยส่งผลอย่างมากต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคล อันเป็นเป้าหมายที่มีค่าสูงสุดสำหรับการประเมินระดับความสามารถของบุคคล

6.2 ระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะของครูวิทยาลัยที่ส่งผลทางบวกต่อระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (2554-2558) ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี และการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เป็นเพราะ ครูจะต้องมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้ดี มีเป้าหมาย มีคุณภาพสมบูรณ์ครบถ้วน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนางานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เหล่านี้เรียกว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นสิ่งเร้าหรือแรงเสริมทำให้เกิดการบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีม เพราะการบริการที่ดี การทำงานเป็นทีมถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ (วัฒนา ไกรสุรย์, 2558) ดังที่สิงห์ แกรนด์และดิกคา (Singh Granville and Dicka, 2002) กล่าวว่า ตัวแปรจิตพิสัยส่งผลอย่างมากต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของครู ทำให้ครูปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์และนิคม นาคอ้าย, 2550 ; Rutledge, 2010)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัด ด้านการมีวินัย การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ระดับการบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีม อันจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาสมรรถนะของครู ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาผู้เรียน การบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีมให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น อันจะมีอิทธิพลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการมีวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ความรับผิดชอบในวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ระดับการบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้อำนวยการวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานทางราชการอื่น ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.2 ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การพัฒนาผู้เรียน การบริการที่ดีและการทำงานเป็นทีมสำหรับครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงานทางราชการอื่น ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). 5 กลไก...ขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาไทย. [ออนไลน์]

สืบค้นเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2559. จาก <http://www.kriengsak.com/node/1171>.

ดวงนภา มกรานุรักษ์. (2554). อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พุทธศักราช 2554-2564). วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พรรษา กาเหว่า. (2556). “อาชีวศึกษา” นำเป็นหวังเพียงผลการสอบประเมินวิเนห์ต่ำ นายจ้างจึงให้ปรับหลักสูตรและคุณภาพนักเรียน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2559. จาก <http://www.tcijthai.com/news/2013/06/scoop/3042>.

วัฒนา ไกรสุรย์. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2552). รายงานการสร้างรูปแบบประเมินสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี 2551-2552. กรุงเทพฯ : เดคอดีตีไซน์.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2559). การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ).

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์และนิคม นาคอ้าย. (2550). “การค้นหารูปแบบของผลลัพธ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่มีตัวแปรที่สุดและสามารถนำมาใช้ปฏิบัติในโรงเรียน” วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. 1 : 7-13.

- Rutledge, R. D. (2010). **The Effects of Transformational Leadership on Academic Optimism Within Elementary Schools.** Thesis of Doctor of Education. Alabama : University of Alabama.
- Sing, K. Granville, M. and Dicka, S. (2002). "Mathematics and Science Achievement : Effects of Motivation, Interest, and Academic Engagement. " **Journal of Educational Research.** 95 (6) : 323-331.